

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. december 2012
Kontor: Budget- og planlægningskontoret
Sagsbeh: Rasmus Friis Bendtsen
Sagsnr.: 2012-0030-1050
Dok.: 563497

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 46 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. oktober 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ellen Trane Nørby (V).

Morten Bødskov

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 46 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes oplyse hvilke aldersbetingede ydelser og rabatter, der findes på justitsministerens område, samt - opgjort på de enkelte ydelser - hvor store de offentlige udgifter er til hver af de aldersbetingede ydelser og rabatter (det kunne f.eks. være rabat på bøder til pensionister, studerende, eller andre steder, hvor alder afgør ydelsen eller rabatten)?”

Svar:

Til besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet bidrag fra ministerområdets styrelser.

1. Rigsadvokaten kan oplyse, at der i færdselslovens § 118 a er fastsat regler om nedsættelse af bøder til personer med særlig lav indtægt.

Det følger af færdselslovens § 118 a, stk. 1, 1. pkt., at en bøde for overtrædelse af færdselsloven som udgangspunkt udmåles til 1.000 kr. eller beløb derover, som er delelige med 500 kr. For gående, cyklister, førere af hestekøretøjer og hesteryttere udmåles bøden til 700 kr. eller derover.

Ifølge færdselslovens § 118 a, stk. 1, 2. pkt., kan bøder til personer med særlig lav indtægt dog udmåles til 500 kr. eller derover.

På baggrund heraf har Rigsadvokaten fastsat nærmere retningslinjer for bødefastsættelsen til personer med særlig lav indtægt i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande mv. i færdselssager.

Ifølge disse retningslinjer skal bøder til unge under 18 år generelt nedsættes til det halve af det beløb, som ifølge retningslinjerne skulle have været udmålt for den konkrete overtrædelse, dog minimum 500 kr. Der skal ikke foretages en konkret vurdering af indtægtsforholdene for så vidt angår denne gruppe, idet det antages, at personer mellem 15 og 18 år ofte er skolesøgende eller på anden måde under uddannelse og derfor i vidt omfang ikke har en egentlig indtjening af betydning.

Nedsættelsen af bøden sker automatisk i forbindelse med udsendelse af bødeforelæg eller ved nedlæggelse af påstand om bøde i retten.

Derudover fremgår det af retningslinjerne, at bøder til personer med særlig lav indtægt kan nedsættes til det halve beløb, dog mindst 500 kr. Der skal i

disse tilfælde foretages en konkret vurdering på baggrund af en opgørelse af den sigtedes indtægt. Det er den sigtedes bruttoindtægt, der danner udgangspunkt for opgørelsen af indtægten. Derimod skal der ikke ved opgørelsen tages hensyn til sigtedes eventuelle formue. Det fremgår af retningslinjerne, at en indtægt, der er mindre end $\frac{3}{4}$ af dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget, anses som særlig lav.

Nedsættelse af bøden sker i disse tilfælde ikke blot under henvisning til, at den sigtede er pensionist, studerende, kontanthjælpsmodtager eller lignende. Der skal således foreligge konkrete oplysninger om den pågældendes indtægt. Det påhviler den sigtede selv at fremlægge den fornødne dokumentation for, at han eller hun har en særlig lav indtægt, eksempelvis ved fremlæggelse af årsopgørelser eller lignende.

En række af de bøder, der udmåles for overtrædelse af færdselsloven, herunder for spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54 om kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og kørsel i frakendelsestiden fastsættes i forvejen på baggrund af bl.a. den sigtedes indtægt. Disse bøder skal derfor ikke nedsættes for unge under 18 år og personer med særlig lav indtægt. Det samme gælder i tilfælde, hvor der udmåles tillægsbøde i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for spirituskørsel, tillægsbøde i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug for overtrædelse af færdselslovens § 54 og tillægsbøde i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste for kørsel i frakendelsestiden.

Det er endvidere fastslået i retspraksis, at der ikke er grundlag for at nedsætte bøder for personer med særlig lav indtægt for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, om kørsel uden kørekort.

De ovennævnte retningslinjer i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/2000 gælder udelukkende for bøder, der udmåles for en overtrædelse af færdselsloven.

Rigsadvokaten har dog fastsat vejledende retningslinjer for nedsættelse af bøder for personer med en særlig lav betalingsevne på en række andre områder. Retningslinjerne svarer til ordningen på færdselsområdet.

Der er således fastsat retningslinjer for nedsættelse af bøder for personer med særlig lav betalingsevne bl.a. for overtrædelse af straffeloven, ordens-

bekendtgørelsen, våbenloven, lov om forbud mod visse dopingmidler og narkotikalovgivningen.

Der er endvidere fastsat retningslinjer for nedsættelse af bøder for personer med særlig lav betalingsevne for overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mv., lov om detailsalg fra butikker mv., lov om næringsbrev til visse fødevarer virksomheder, lov om røgfri miljøer, værnepligtsloven, beredskabsloven, lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, beredskabsloven, hundeloven, lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, retsplejelovens § 750 (nægtelse af at opgive navn og fødselsdato til politiet), miljølovgivningen, hyrekørselslovgivningen og fyrværkerilovgivningen.

Rigsadvokaten er ikke i besiddelse af statistisk materiale, der belyser antallet af sager, hvor der sker en nedsættelse af bøden, fordi den sigtede har en særlig lav indtægt. I forhold til ovennævnte gennemgang kan det således ikke oplyses, hvor store de offentlige udgifter er til hver af de aldersbetingede ydelser og rabatter.

2. Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen udbetaler følgende aldersbetingede ydelser:

- Til asylansøgere, der har mindreårige børn (under 18 år), udbetales et forsørgertillæg, der udgør 81,42 kr. pr. dag pr. barn (for barn 1 og 2) og 42,91 kr. pr. dag pr. barn (for barn 3 og 4). Barn 5 m.fl. udløser ikke yderligere kontante ydelser.
- Til uledsagede mindreårige asylansøgere (under 18 år) udbetales altid – i modsætning til voksne asylansøgere – fuld tillægsydelse, der udgør 30,04 kr. per dag, uanset om de deltager i undervisning mv.

Endvidere kan Udlændingestyrelsen oplyse, at styrelsen oppebærer følgende aldersbetingede gebyrer:

- For udstedelse af fremmedpas eller rejsedokument for flygtninge til personer under 18 år opkræves et gebyr på 115 kr., og for udstedelse af fremmedpas eller rejsedokument for flygtninge til personer over 65 år opkræves et gebyr på 350 kr., mens personer mellem 18 og 65 år betaler et gebyr på 600 kr.

Endelig oplyser Udlændingestyrelsen, at de samlede udgifter til ovennævnte aldersbetingede ydelser i 2011 var ca. 19 mio. kr.

3. Rigspolitiet kan oplyse, at der gælder, aldersbetingede rabatter i forbindelse med udstedelse af pas og kørekort.

Fsva. pas fremgår det af paslovens § 4a, stk. 1, at for udstedelse af pas til personer, der er fyldt 18 år, men ikke har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, betales 600 kr. Af § 4a, stk. 3, fremgår det, at for udstedelse af pas til personer, der har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, betales 350 kr. Af § 4a, stk. 4, fremgår det, at for udstedelse af pas til personer, der er under 18 år, betales 115 kr.

Rigspolitiet oplyser endvidere, at de samlede udgifter til de aldersbetingede rabatter i forbindelse med udstedelse af pas estimeres til ca. 131 mio. kr. i 2011.

Fsva. kørekort fremgår det af bekendtgørelse nr. 886 af 15. august 2012 om kørekort, § 133, stk. 1, at for fornyelse af kørekort betales det i færdselslovens § 124 c, stk. 1, nr. 3, jf. § 124 g, fastsatte beløb, jf. dog denne bestemmelses stk. 2-8. Dette beløb er som udgangspunkt 100 kr. Dog 135 kr. for fornyelse af kørekort til lille lastbil, lastbil, lille bus, bus samt henholdsvis lille lastbil, lastbil, lille bus og bus med stort påhængskøretøj for ansøgere, der ikke er fyldt 70 år. 260 kr. for fornyelse af kørekort med kørelærergodkendelse, og 260 kr. for fornyelse af kørekort til erhvervsmæssig personbefordring.

Af § 133, stk. 5, fremgår det, at for fornyelse af kørekort for ansøgere, der er fyldt 70 år, betales det i færdselslovens § 124 c, stk. 3, fastsatte beløb. Dette beløb udgør 30 kr. Der ydes således en rabat på 70 kr. for fornyelse af kørekort for personer, der er fyldt 70 år.

Rigspolitiet oplyser endvidere, at det ikke er muligt at opgøre de samlede udgifter til de aldersbetingede rabatter i forbindelse med udstedelse af kørekort.